

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

BOFIT Kiina-tietoisku 2014

3.12.2014

Julkinen

Ohjelma

- Kiina kehittyy vaikka kasvu hidastuu
Jouko Rautava, neuvonantaja, BOFIT
- Rahoitusmarkkinoiden vapauttamisesta toivotaan puhtia ja tehokkuutta talouteen
Ilkka Korhonen, tutkimuspäällikkö, BOFIT
- Näilläkö mennään? Poliittiset uudistukset Kiinassa
Annikki Arponen, ulkoasiainneuvos, eläkkeellä

(Kahvitauko noin klo 10.30–11.00)

- Uudet kehitys pankit Kiinan ulkomaisten sijoitusten vauhdittajina?
Riikka Nuutilainen, ekonomisti, BOFIT
- Kiina ja Venäjä – tiivistyvätkö taloussuhteet?
Heli Simola, vanhempi ekonomisti, BOFIT

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Kiina kehittyy vaikka kasvu hidastuu

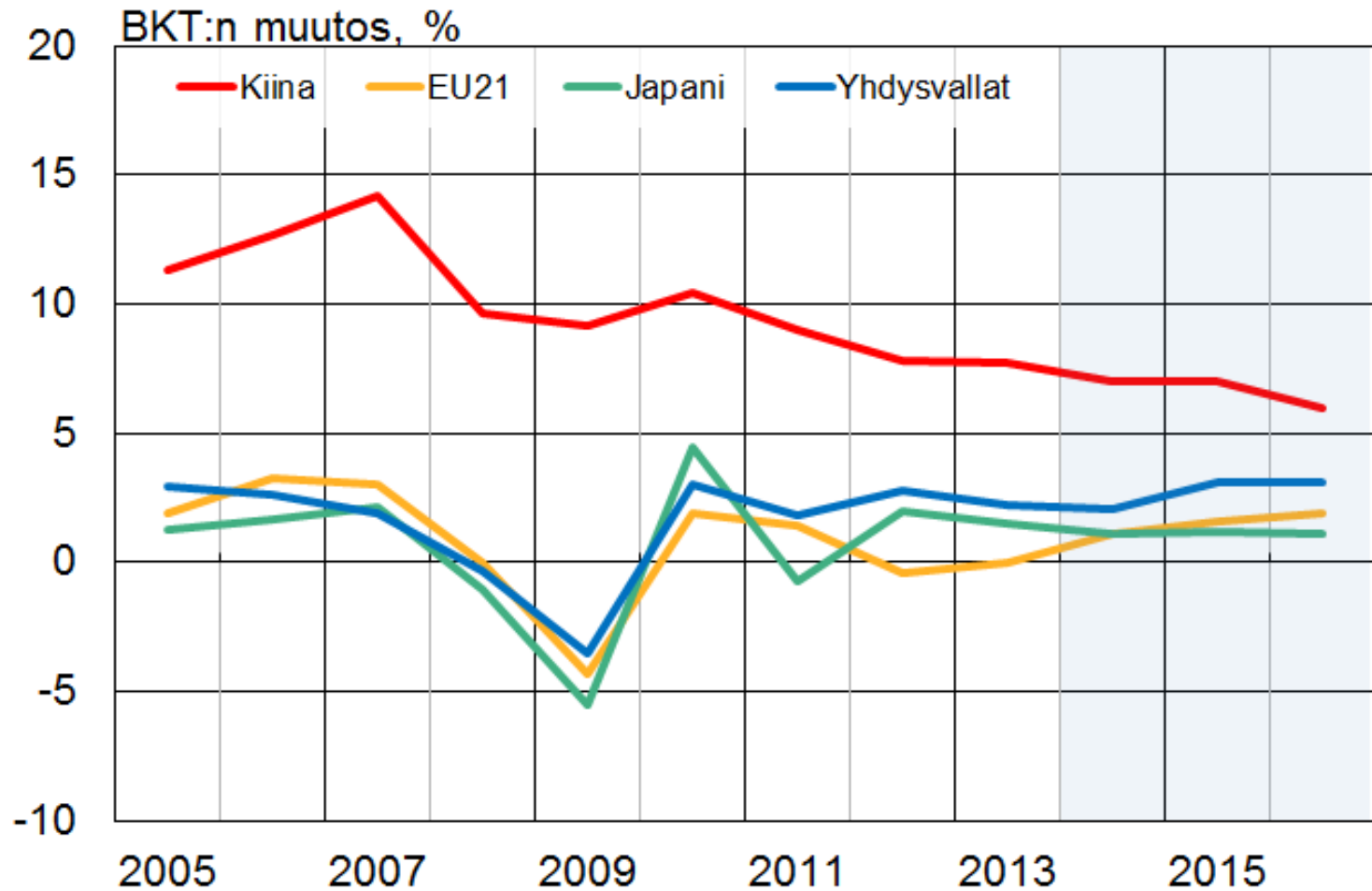
Jouko Rautava

Neuvonantaja / Suomen Pankki

3.12.2014

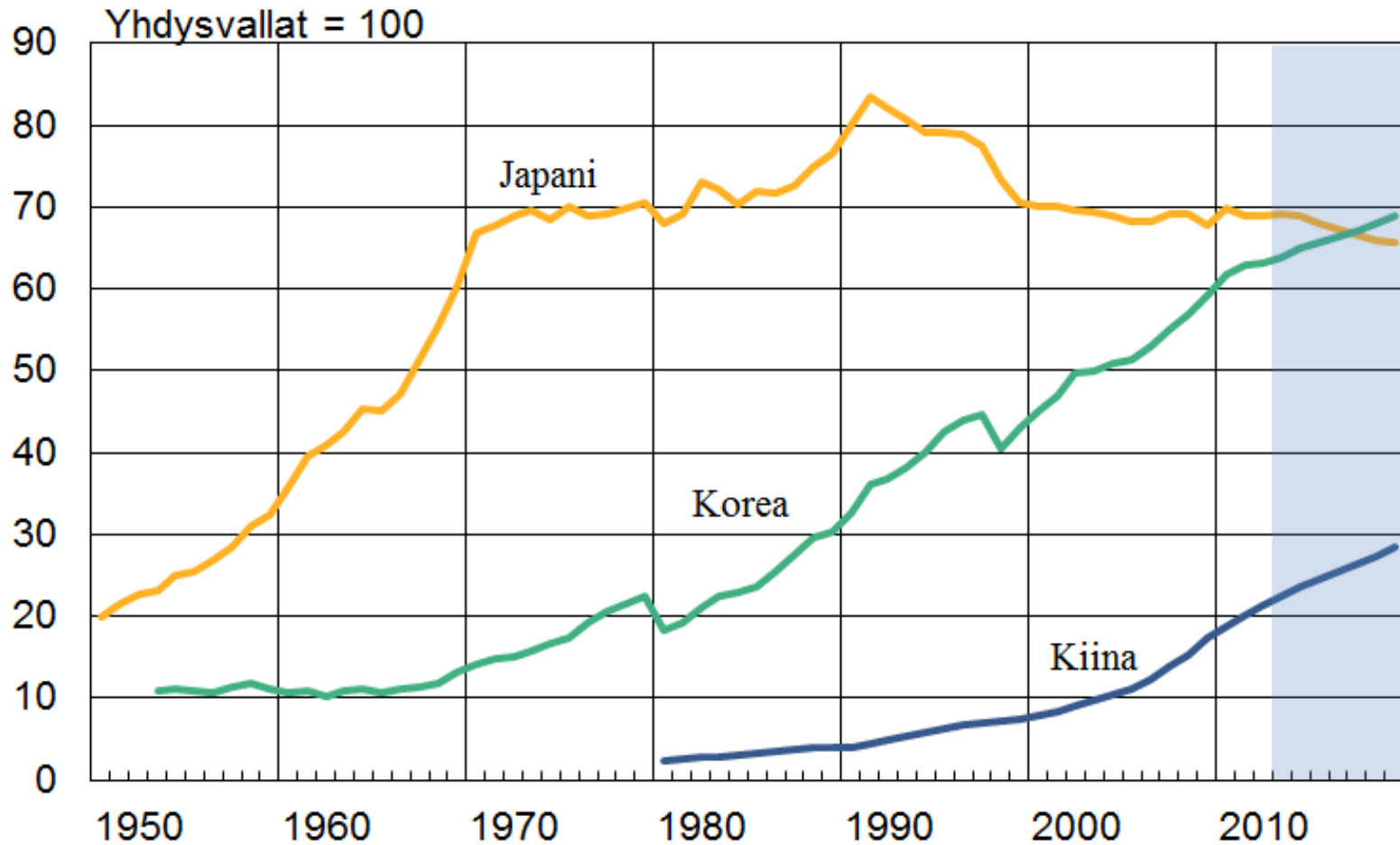
Julkinen

BOFIT Kiina-ennuste 2014-2016

Lähde: Suomen Pankki, syyskuu 2014

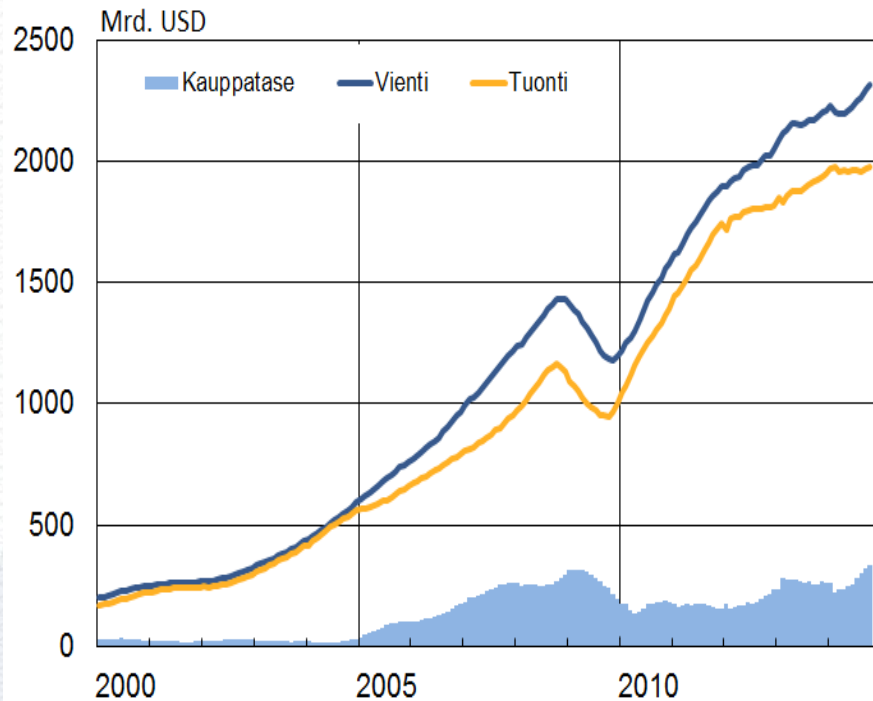
Kiina seuraa Japania ja Koreaa - tulotaso suhteessa Yhdysvaltoihin

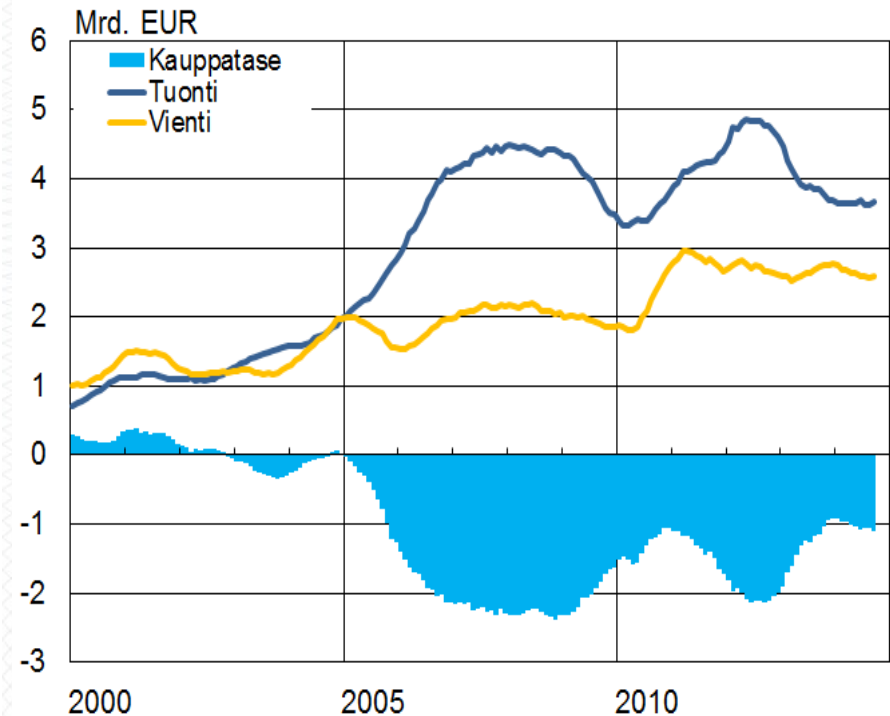
Lähde: WDI, WEO

Kiinan ulkomaankauppa on maailmantalouden indikaattori

Kiinan ulkomaankauppa

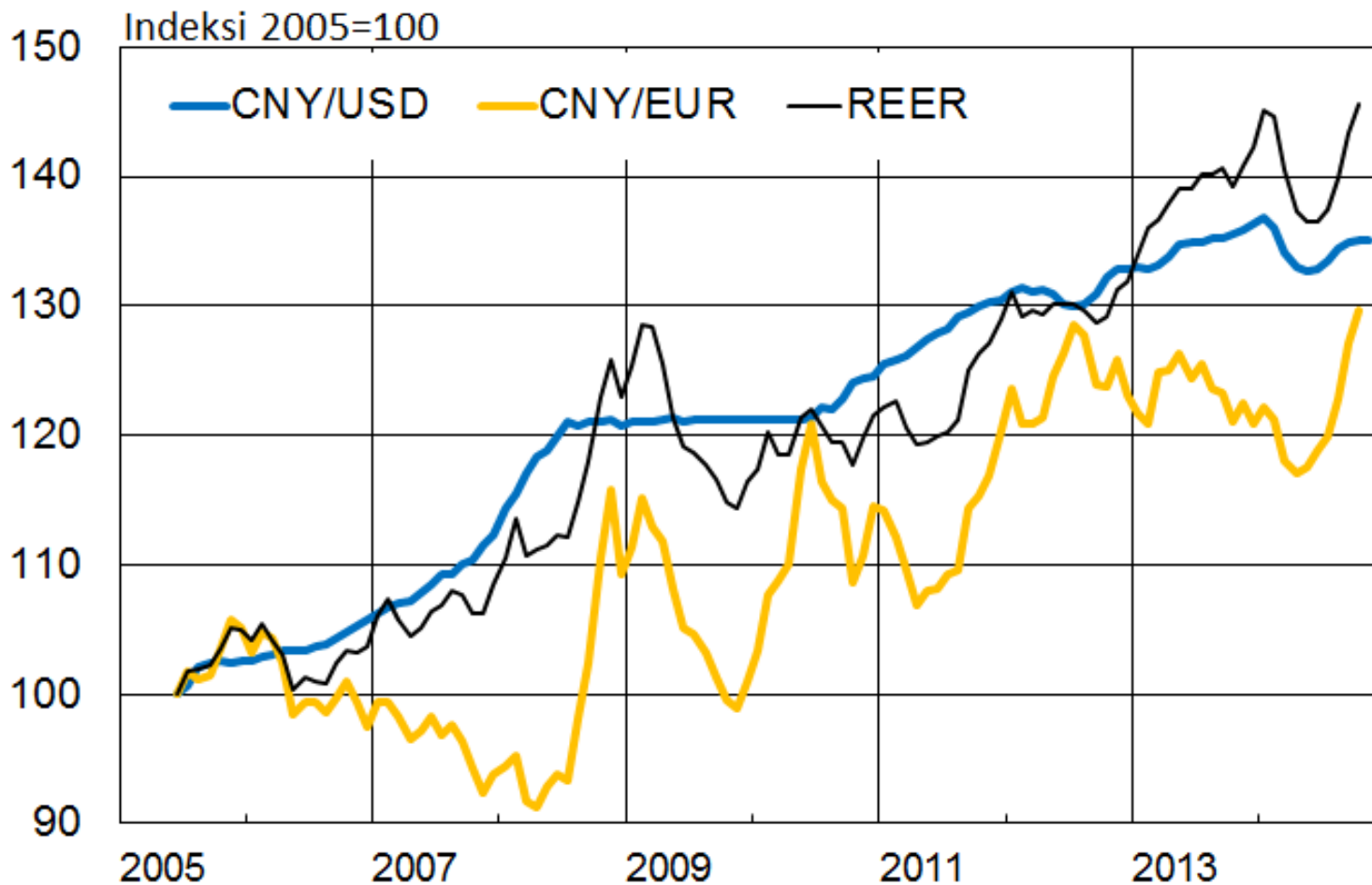

Suomen Kiinan-kauppa

Lähde: Bloomberg, Suomen tulli

Juan jatkaa vahvistumista

Lähde: BIS, Bloomberg

Kasvu hidastumassa useimmilla sektoreilla

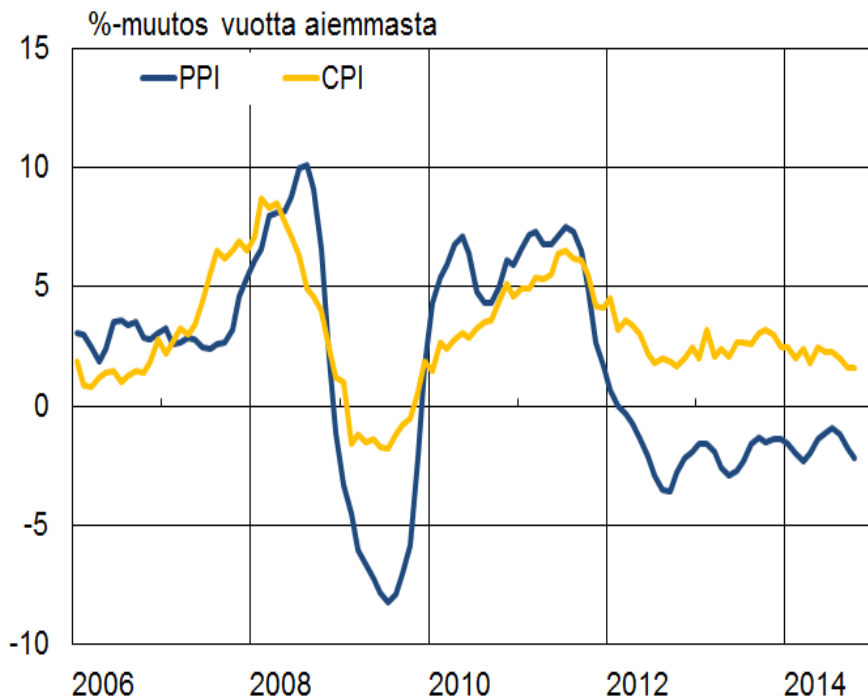

Lähde: Macrobond

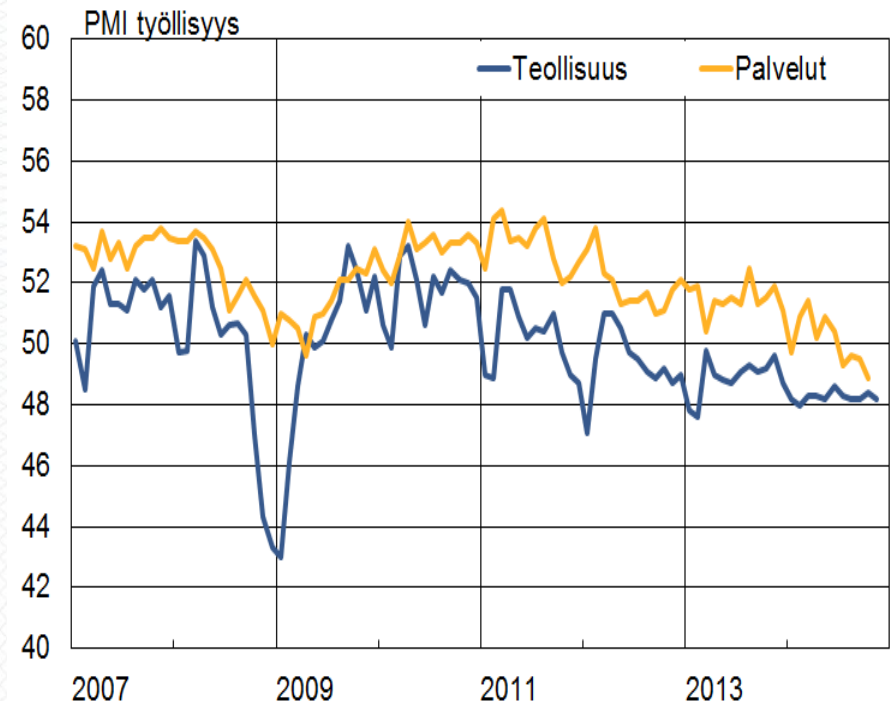

Maltillinen inflaatio ja vakaa työllisyys helpottavat talouspolitiikkaa

Inflaatio

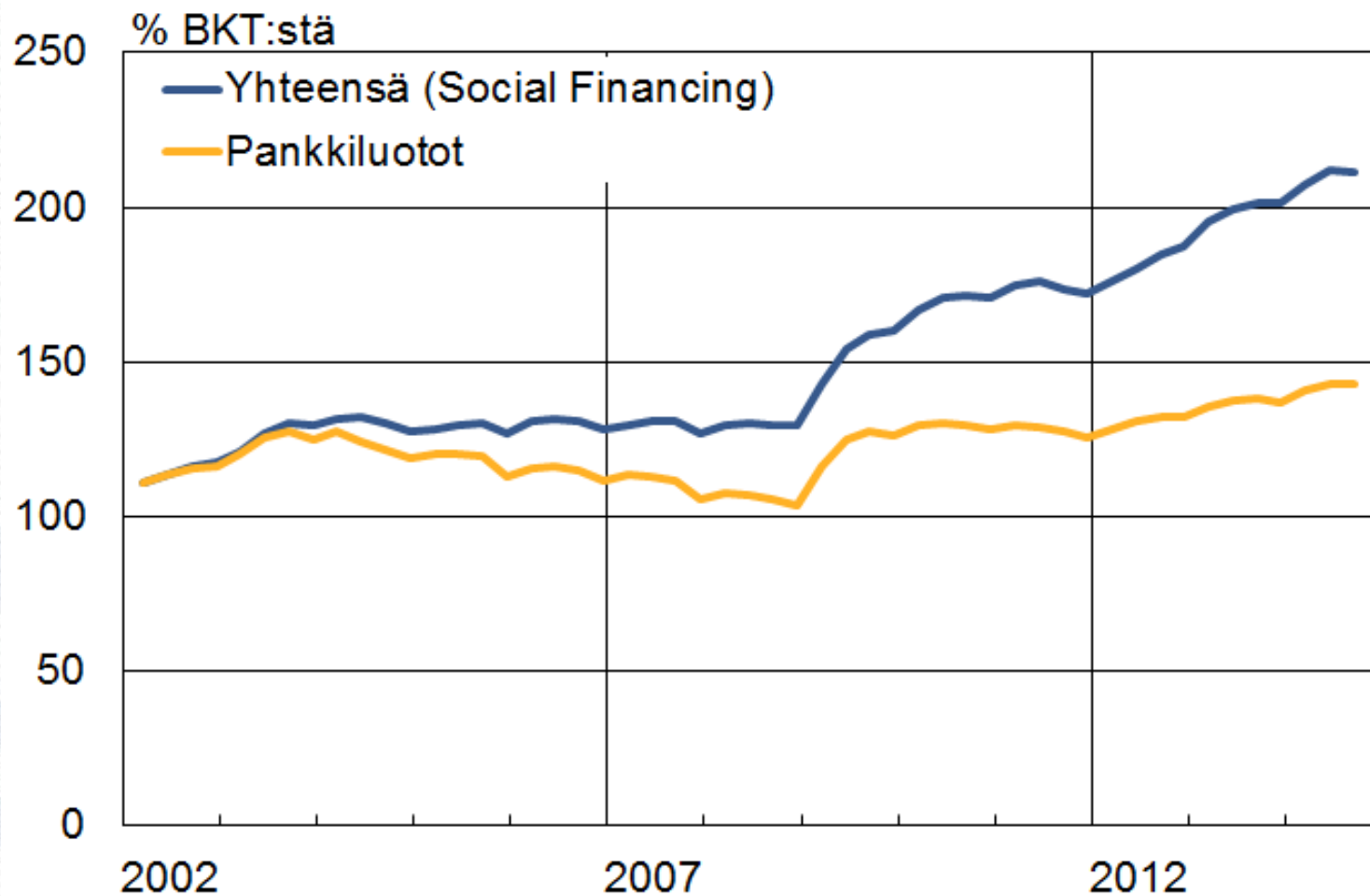

Työllisyys

Lähde: Bloomberg, Macrobond

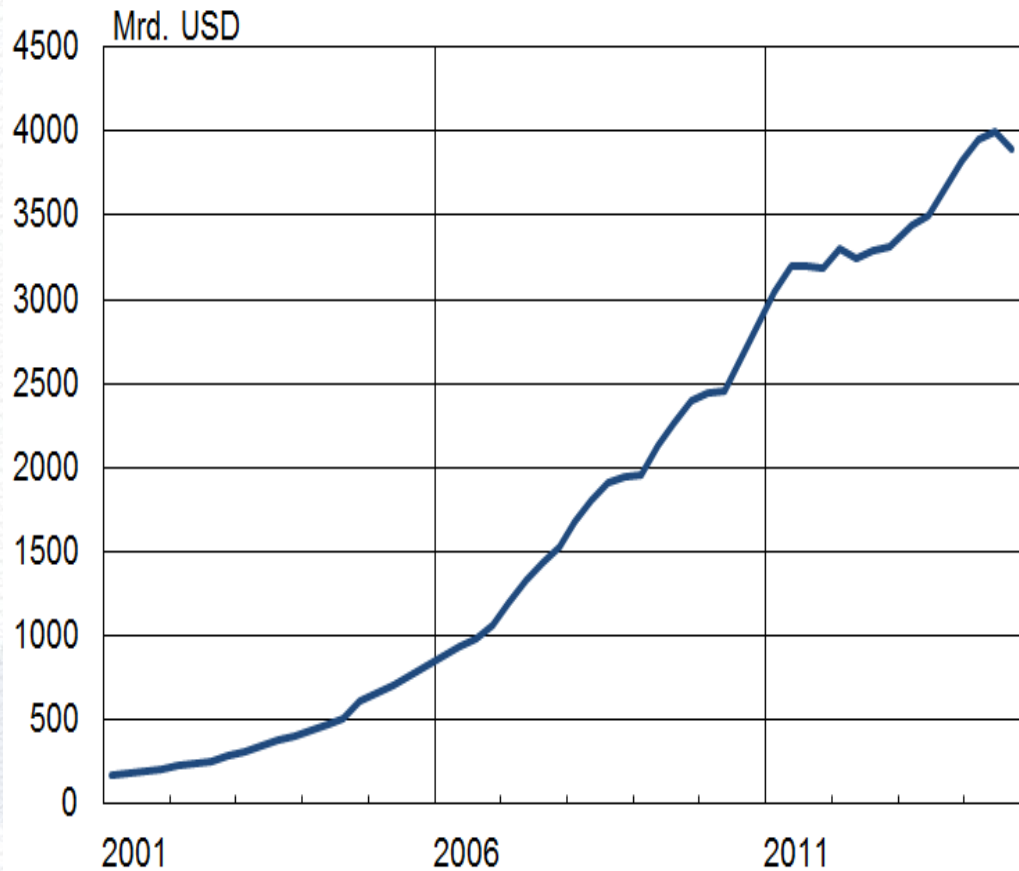
Velka kasvanut vauhdilla

Lähde: Macrobond, BOFIT

Kiinalla eväitä estää kriisin leviäminen

Valuuttavaranto

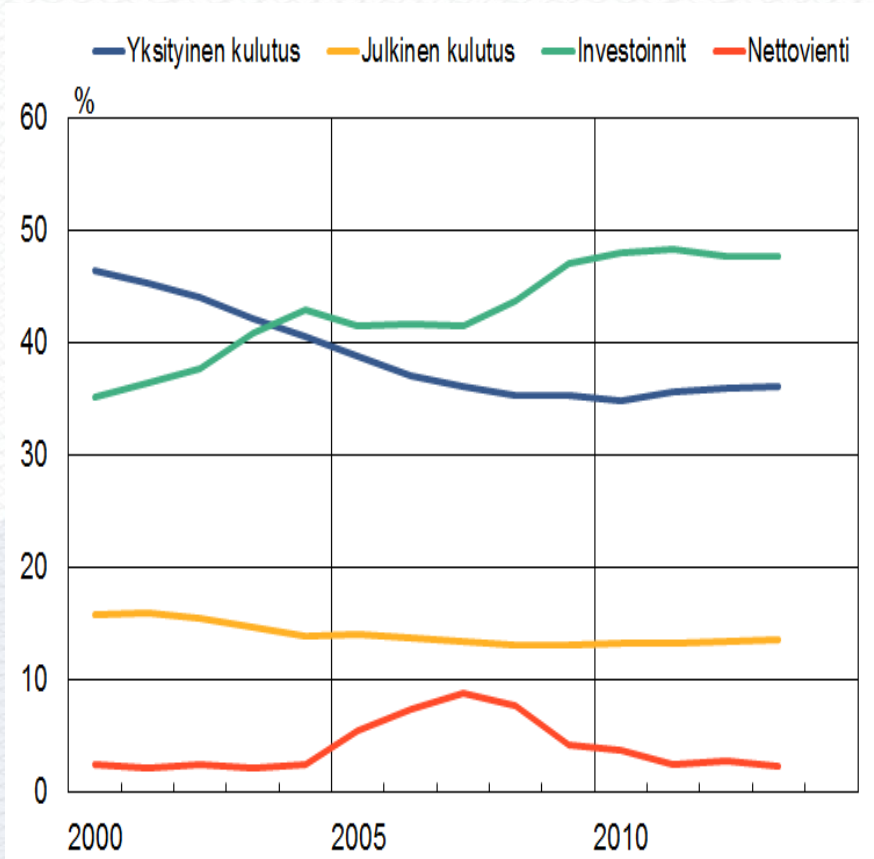

- Pankit voitollisia ja kasvattaneet varauksia
- Maan ulkomainen velka vielä suhteellisen vähäinen
- Julkisella sektorilla paljon myytävää omaisuutta
- Julkisen sektorin suora väliintulo ongelmien patoamiseksi
- Nopea kasvu keskeistä ongelmien hoitamiseksi...

Lähde: Bloomberg

Talouden rakenteet ja toimintatavat muuttuvat

Kiinan BKT:n rakenne

- Kulutusksyntä vs. investoinnit
- Tavaratuotanto vs. palvelut
- Ulkomaankaupan ylijäämä vähentynyt
- Juanin kansainvälinen käyttö lisääntyy
- Julkisen sektorin rooli
- Reformit keskeisiä

Lähde: Macrobond

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Rahoitusmarkkinoiden vapauttamisesta toivotaan puhtia ja tehokkuutta talouteen

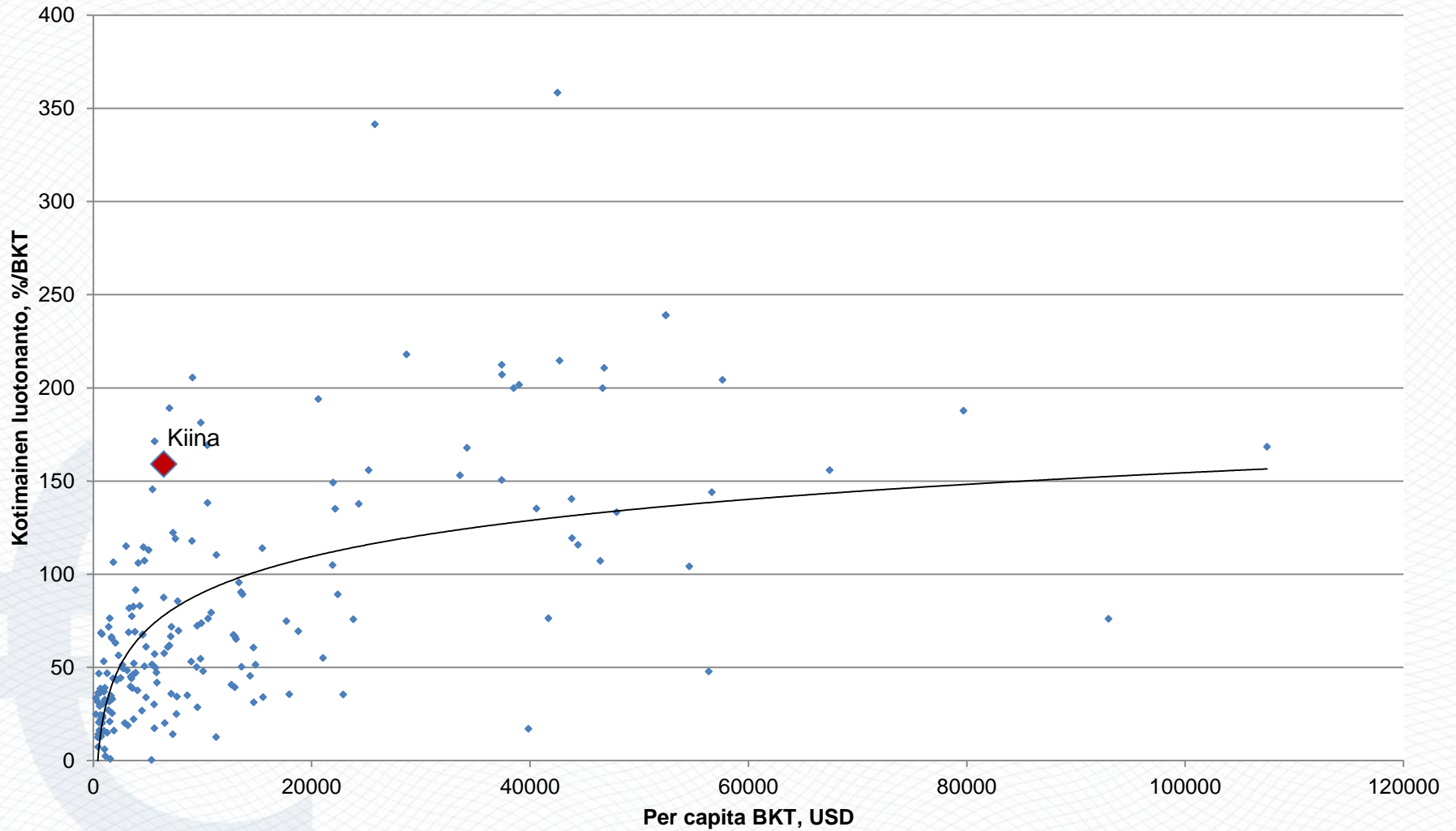
Ilkka Korhonen

Tutkimuspäällikkö / Suomen Pankki

3.12.2014

Julkinen

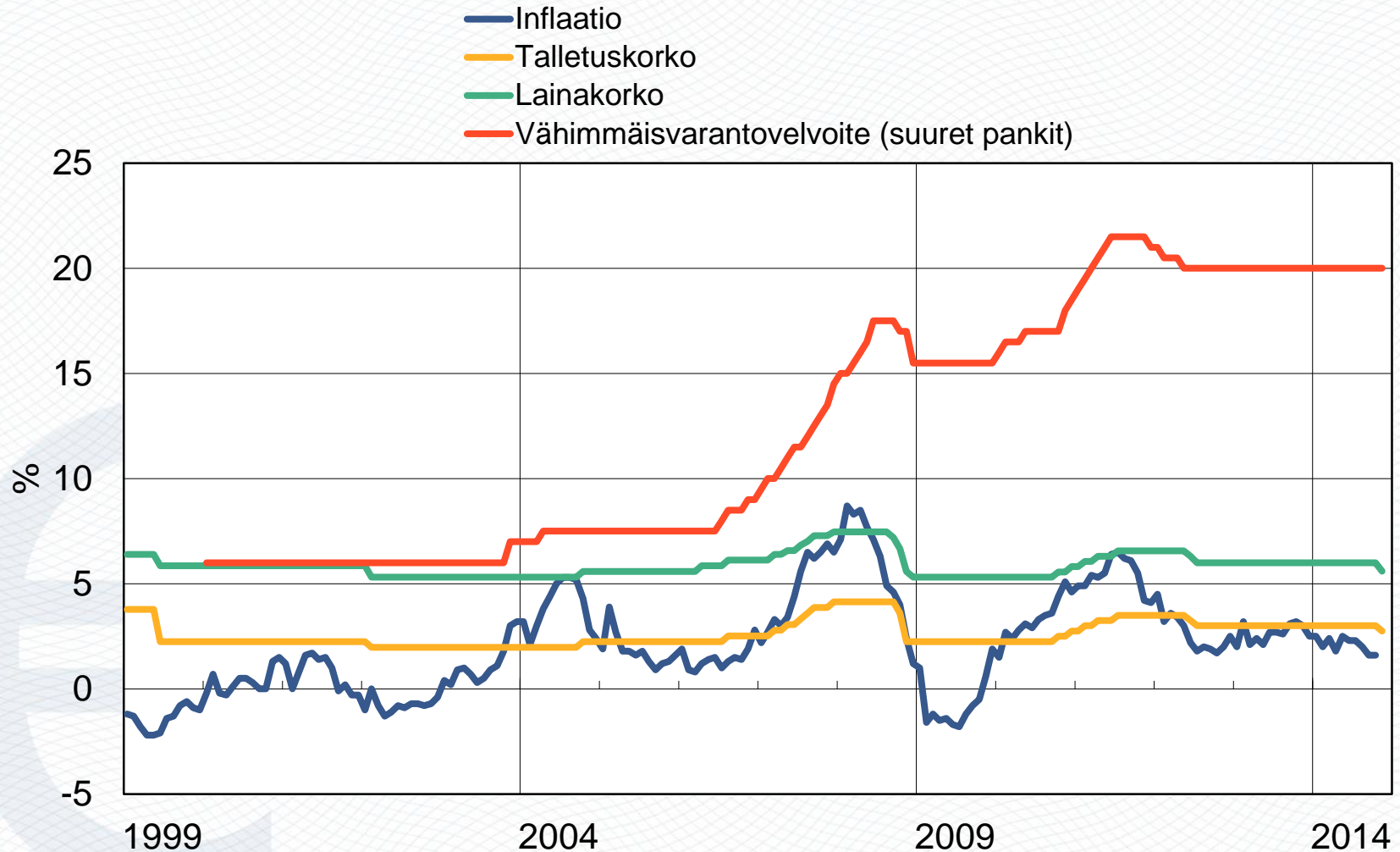
Kiinan pankkisektori on ISO

Rahoitusmarkkinoiden vapauttaminen edistynyt, tosin hitaasti

- Lainakorkojen riippuvuutta keskuspankin viitekorosta vähennetty selvästi (koskee edelleen asuntolainoja)
- Viime viikolla ilmoitettiin, että pankit saavat maksaa talletuksistaan 20 % talletusviitekorkoa enemmän (samalla tosin viitekorkoa laskettiin)
- Suuret valtionpankit hallitsevat markkinoita, 43 % pankkisektorin taseesta (tosin oli 52 % vuonna 2008)

Keskuspankki luopuu hiljalleen pankkien korkomarginaalin takaamisesta

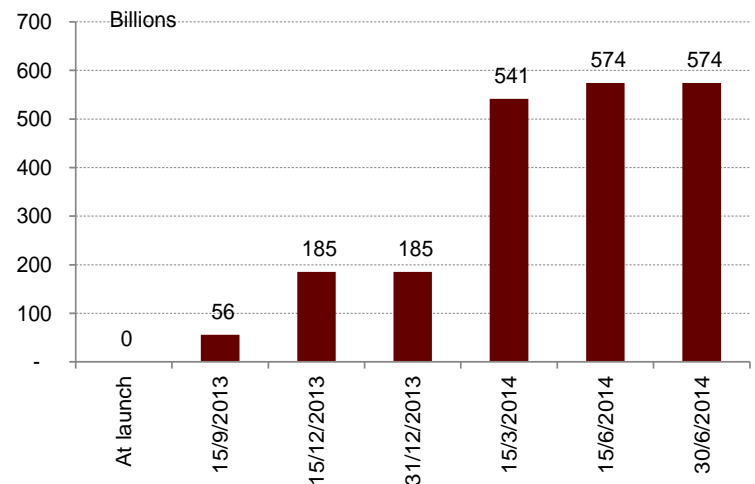

Talletussuoja erittäin merkittävä uudistus

- Viime päivinä on saatu lisätietoja uudesta talletussuojasta
- Ehdotuksen mukaan talletukset taattaisiin 500.000 junaan asti (€65.000, Suomessa talletussuoja €100.000), kattaa 99,1 % kaikista talletuksista
- Monet yksityiskohdat vielä hämärän peitossa, mutta toteutuessaan talletussuoja tasaisi kilpailuasetelmaa pankkien välillä

Hitaat uudistukset ajaneet rahoitusta virallisen pankkisektorin ulkopuolelle

- Ns. varjopankkijärjestelmä välittää koko ajan suuremman osan rahoituksesta
- Viralliset pankit kuitenkin usein rahoituksen välittäjinä, tosin oman taseensa ulkopuolella
- Esimerkkinä Alipayn Yu'E Bao – rahamarkkinarahasto, jossa nykyään 1 % kotitalouksien talletuksista

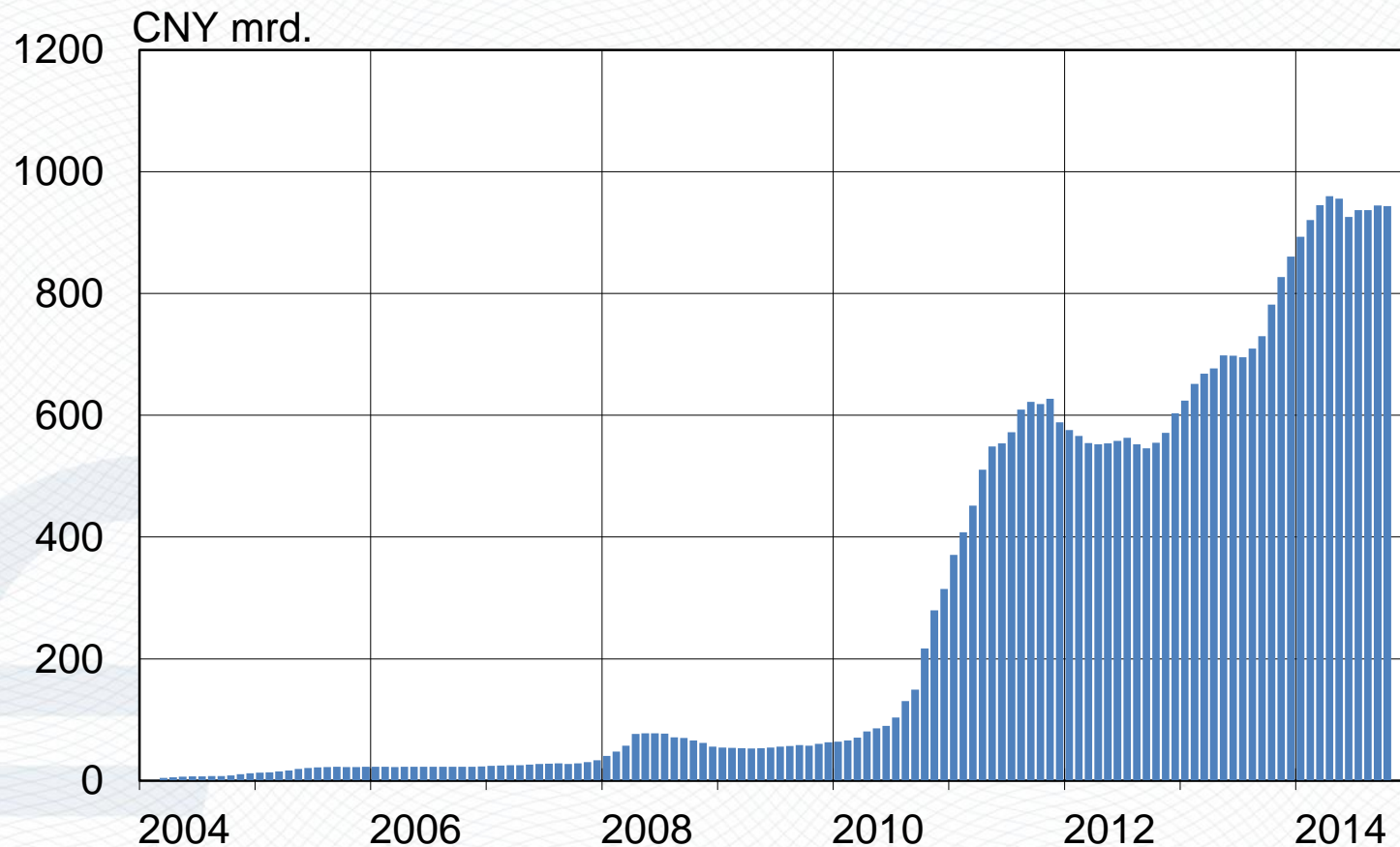
Renminbin kansainvälinen käyttö lisääntyy

CNY-maksujen osuus ulkomaankaupasta, %

Lähde: Macrobond.

Renminbi-talletukset Hongkongissa

Lähde: Macrobond.

Näilläkö mennään -

Kiinan poliittiset uudistukset

Muutoksen määritelmä

- Muutoksen täytyy tapahtua, kun olemassa olevat tavat eivät enää ole käypiä ja vain muutoksen kautta voidaan löytää uusi toimiva tie.
- Muutoksen tulee aina olla sopusoinnussa ajan kanssa, jossa se tapahtuu.
- Kun muutos on tullut välttämättömäksi, on hallitsijan tehtävä tuottaa se ja palauttaa järjestys ja tasapaino.

Uudistusaikataulu 2012-2027

- 2012 Xi Jinping presidentiksi ja puoluesihteeriksi
- 2012-2017 KKP politbyro 24 jäsentä, heistä 6 presidentti Jiang Zeminin suojattia, loput presidentti Hu Jintaon valitsemia
- 2017 2. kausi alkaa
- 2017-2022 KKP politbyro 5 presidentti Jiang Zeminin suojattia jää pois
- 2022-27 Xi Jinping syrjään, mutta suojatit jatkavat

KIITOS

Ohjelma

- Kiina kehittyy vaikka kasvu hidastuu
Jouko Rautava, neuvonantaja, BOFIT
- Rahoitusmarkkinoiden vapauttamisesta toivotaan puhtia ja tehokkuutta talouteen
Ilkka Korhonen, tutkimuspäällikkö, BOFIT
- Näilläkö mennään? Poliittiset uudistukset Kiinassa
Annikki Arponen, ulkoasiainneuvos, eläkkeellä

(Kahvitauko noin klo 10.30–11.00)

- Uudet kehitys pankit Kiinan ulkomaisten sijoitusten vauhdittajina?
Riikka Nuutilainen, ekonomisti, BOFIT
- Kiina ja Venäjä – tiivistyvätkö taloussuhteet?
Heli Simola, vanhempi ekonomisti, BOFIT

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

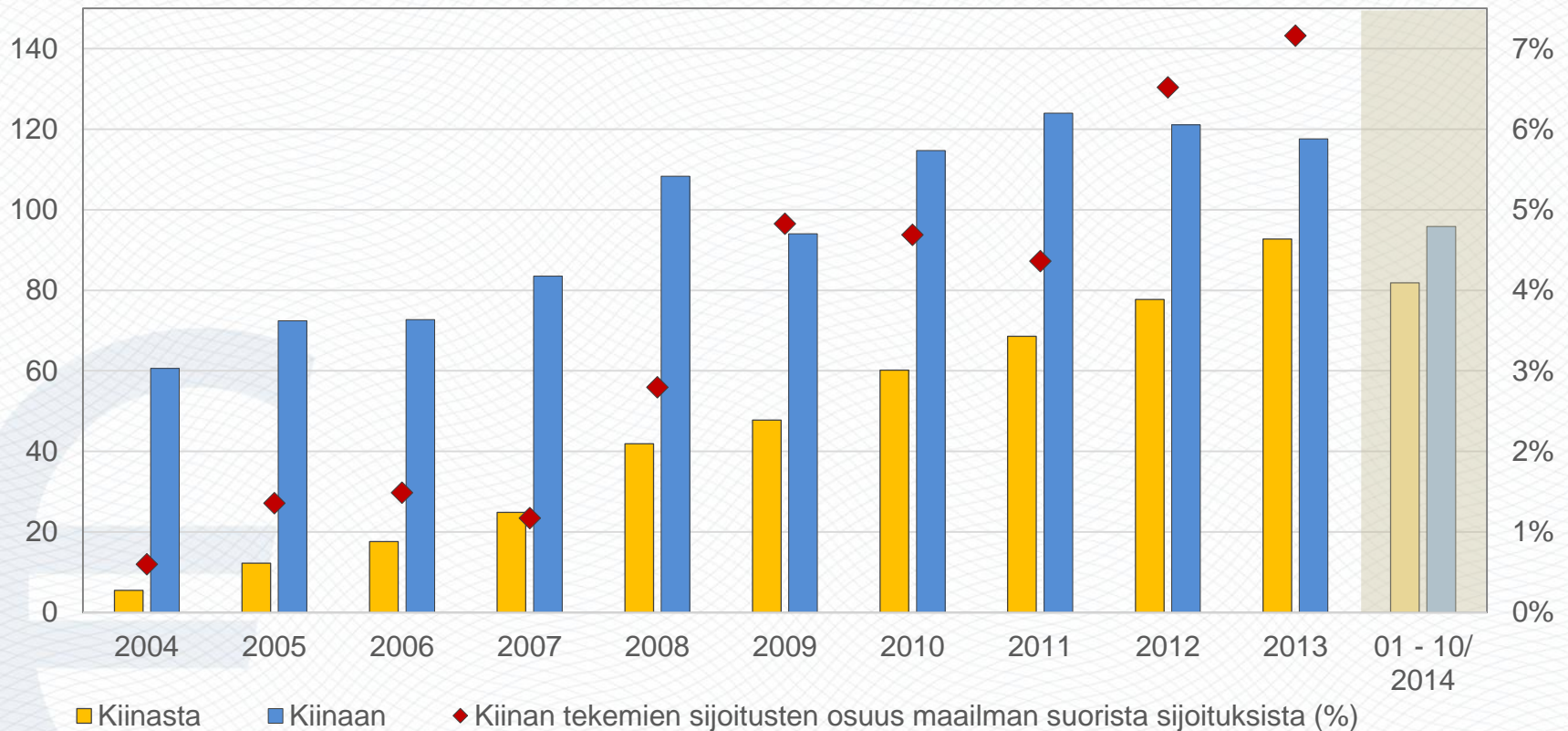
Uudet kehityspankit Kiinan ulkomaisten sijoitusten vauhdittajina?

Riikka Nuutilainen
Ekonomisti / BOFIT

3.12.2014

Kiinasta ulospäin suuntautuvat suorat sijoitukset kasvussa

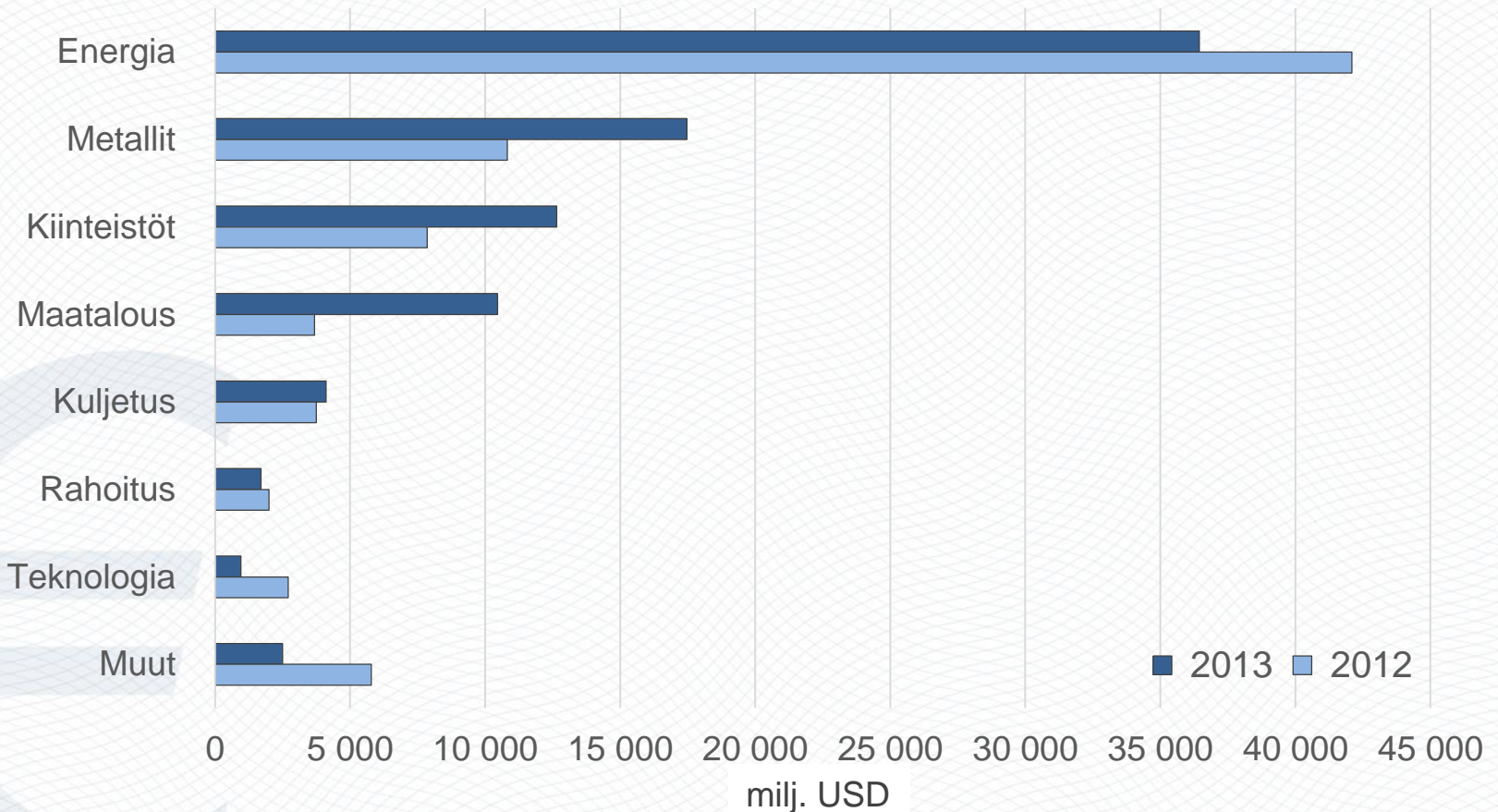
Suorat sijoitusten virrat Kiinaan ja Kiinasta, mrd. USD

Lähde: Kiinan kauppaministeriö ja UNCTAD

Mille toimialoille sijoitukset suuntautuvat?

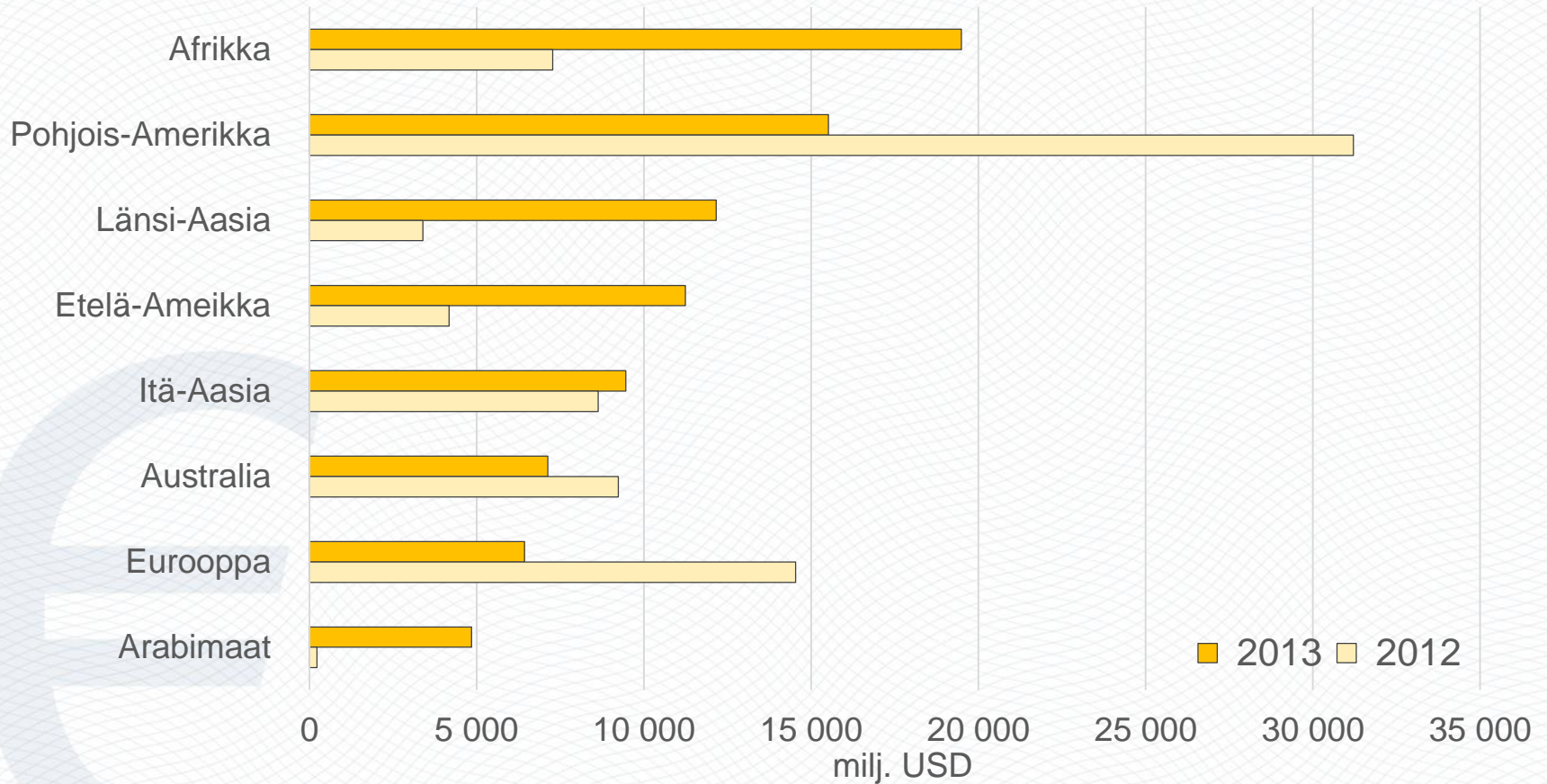
Kiinalaisyriyten tekemien suorien sijoitusten virrat toimialoittain

Lähde: China Global Investment Tracker

Entä mille alueille sijoitukset suuntautuvat?

Kiinalaisyriyten tekemien suorien sijoitusten virrat alueittain

Lähde: China Global Investment Tracker

Eri aloilla investoidaan eri alueille (1)

- Tärkeimmät kohdemaat toimialoittain 2012-2013, osuus toimialan kaikista suorien sijoitusten virroista

Energia		
1	Kanada	27 %
2	Australia	10 %
3	Yhdysvallat	8 %
4	Kazakstan	7 %
Metallit		
1	Australia	25 %
2	Guinea	21 %
3	Indonesia	11 %
4	Sierra Leone	10 %

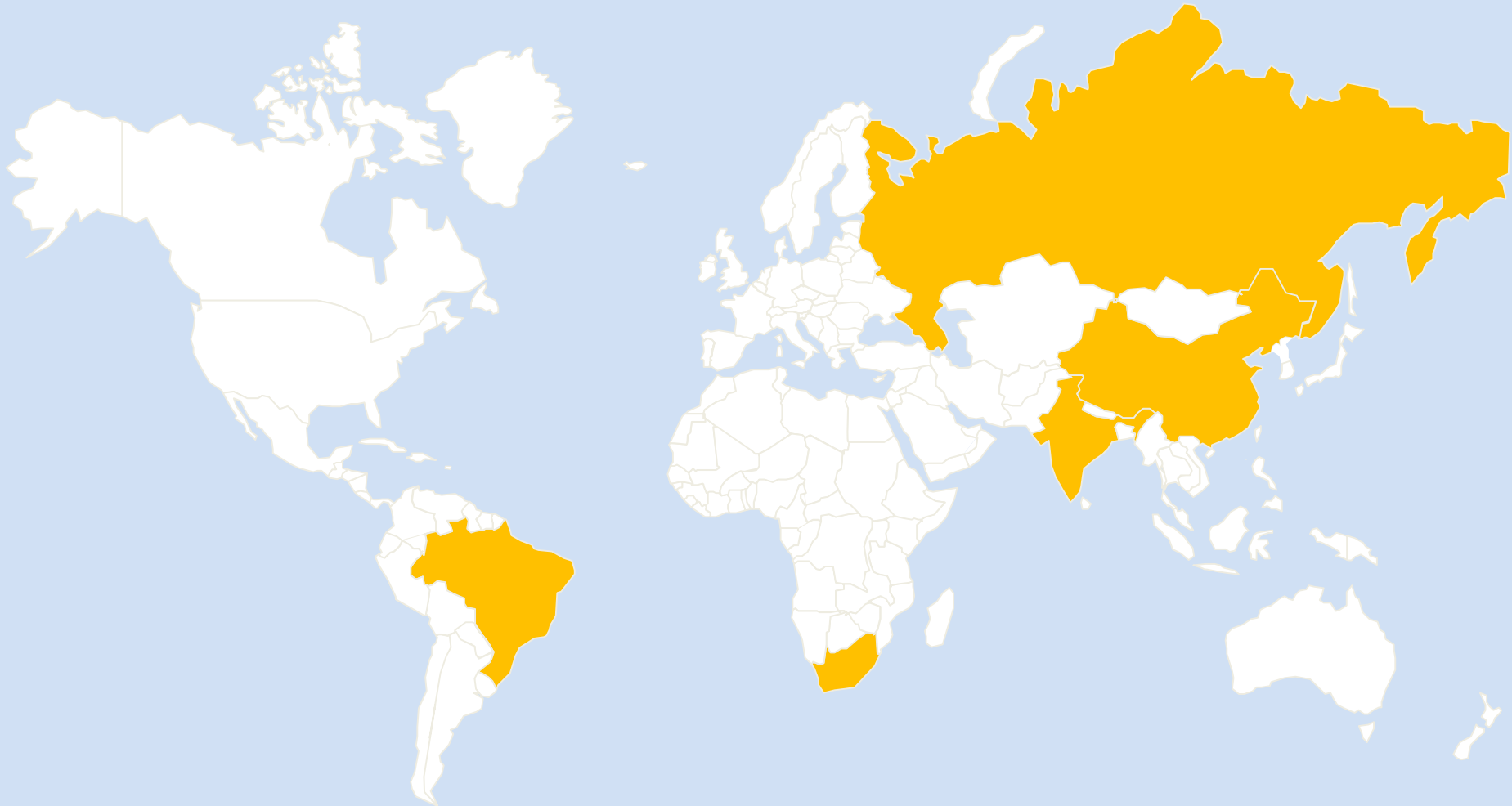
Lähde: China Global Investment Tracker

Eri aloilla investoidaan eri alueille (2)

Kiinteistöt		
1	Yhdysvallat	23 %
2	Iso-Britannia	16 %
3	Saksa	10 %
4	Malesia	10 %
Maatalous		
1	Yhdysvallat	50 %
2	Venäjä	14 %
3	Iso-Britannia	14 %
Kuljetus		
1	Sri Lanka	20 %
2	Iso-Britannia	18 %
3	Brasilia	10 %

Lähde: China Global Investment Tracker

BRICS-maiden uusi kehityspankki (New Development Bank)

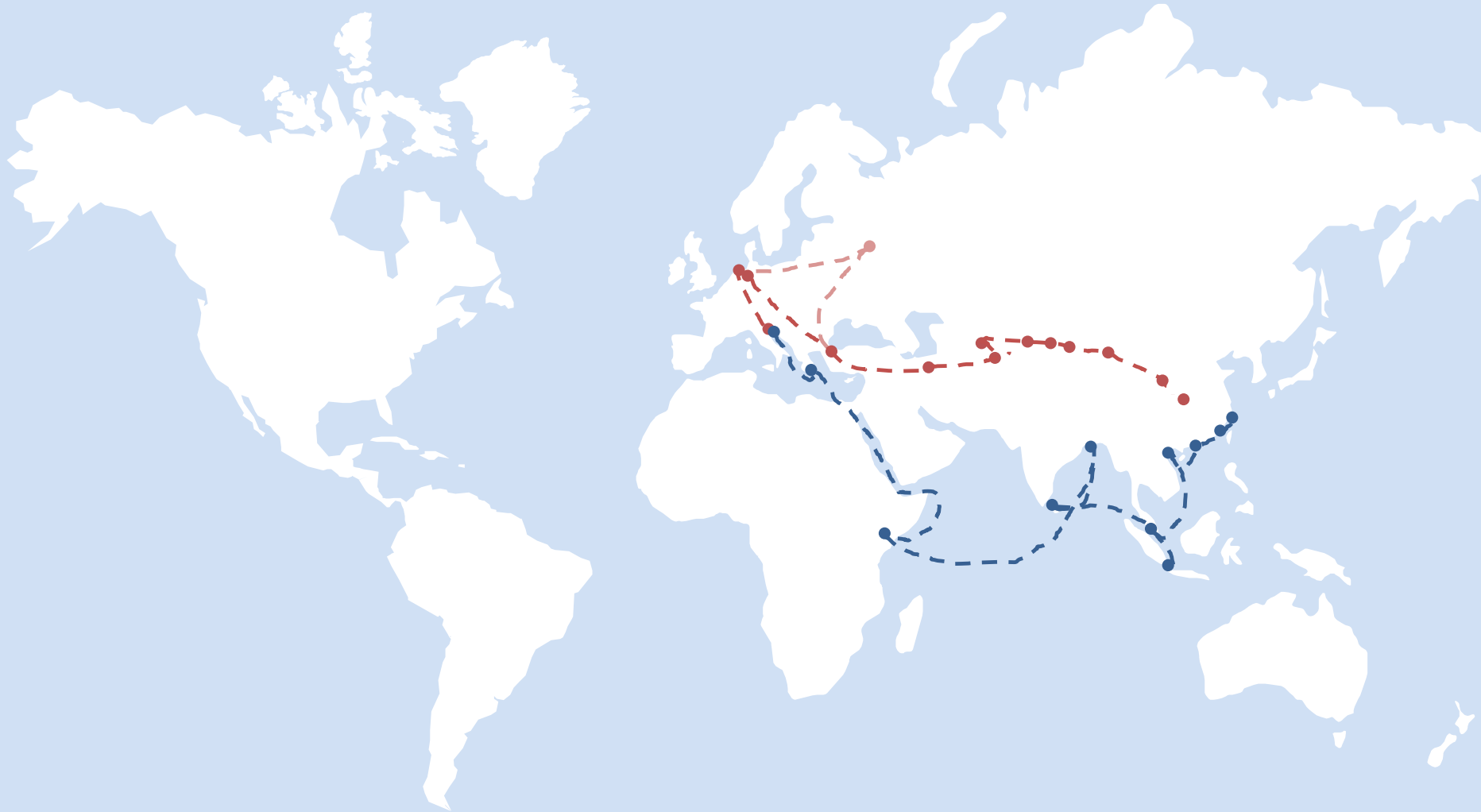

Aasian infrastruktuuri-investointipankki (Asian Infrastructure Investment Bank, AIIB)

Yhteensä 21 valtiota

Kiinan visio ”uudesta silkkitiestä”

Uudet kehityspankit

	Jäsenet	Pääoma	Toiminta	Kohde
BRICS-maiden uusi kehityspankki	Brasilia, Etelä-Afrikka, Intia, Kiina, Venäjä	50 mrd. dollaria (+100 mrd. dollarin likviditeettijärjestely)	v. 2016 loppuun mennessä	Edistää kehittyvien talouksien yhteistyötä ja tukea infrastruktuurirakentamista
Aasian infrastruktuuri-investointipankki	21 valtiota Aasiassa ja Lähi-idässä	50 mrd. (100 mrd.) dollaria	Aikaisintaan v. 2015 lopulla	Infrastruktuurihankkeet Aasiassa, Lähi-Idässä ja Afrikassa
Silkkitierahasto (Silk Road Fund)	Kiinan aloite	40 mrd. dollaria	"Pian"	Mm. Infrastruktuuri- ja teollisuusinvestoinnit sekä taloudellinen yhteistyö

Olemassa olevat instituutiot

Kv. toimijat	Jäsenet	Pääoma	Toiminta	Kohde
Aasian kehityspankki	67 jäsentä, 48 Aasiassa	175 mrd. dollaria	Perustettu 1966	Köyhyyden vähentäminen Aasian ja Tyynenmeren alueella
Maailman- pankki	188 jäsenmaata	230 mrd. dollaria	Perustettu 1944	Äärimmäisen köyhyyden poistaminen ja tuloerojen kaventaminen

Kiinassa	Jäsenet	Toiminta	Kohde
China Development Bank	Kiinan valtion kehityspankki	Perustettu 1994	Suurten infrastruktuuriprojektien rahoittaminen pääosin Kiinassa
Export-Import Bank of China	Kiinan valtion kehityspankki	Perustettu 1994	Ulkomaankaupan ja investointien edistäminen

Tuovatko kehitys pankit jotain uutta?

- Aasian infrastruktuuri-investointipankki ja ”uusi silkkitie”
  - Väylä Kiinan kasvaville sijoituksille
- BRICS-maiden uusi kehitys pankki
  - Lainanannon profiloituminen?
- Asema nykyisiin instituutioihin verrattuna
  - Lainaehdoissa mm. sosiaalisten - ja ympäristönäkökulmien huomioiminen sekä läpinäkyvyys ja hallinto
  - Täydentävä vai kilpaileva rahoitus?
- Keskittyvät pääasiassa infrastruktuuri-investointeihin, suuri tarve kehittyvissä talouksissa, erityisesti Aasiassa

Kehityspankit Kiinan investointien vauhdittajina?

- Lyhyellä aikavälillä lähinnä poliittinen rooli
  - Kasvattaa Kiinan kv. näkyvyyttä
  - Vastapaino olemassa oleville instituutioille
- Pidemmällä aikavälillä myös mahdollisesti taloudellista merkitystä
  - Kysyntää ylikapasiteettialoille
  - Kiinalaissästöjen kanavointi uusiin kohteisiin
  - Edistää juanin kansainvälistymistä

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Kiina ja Venäjä – Tiivistyvätkö taloussuhteet?

Heli Simola

Vanhempi ekonomisti / BOFIT

3.12.2014

Kiinan ja Venäjän taloussuhteet

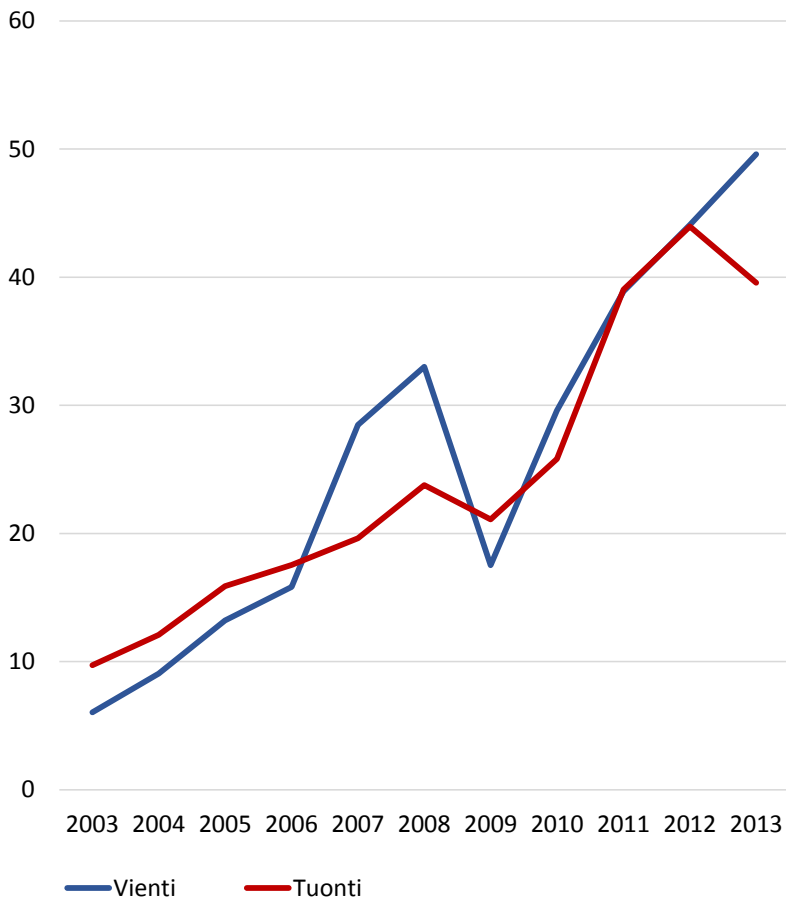
"Year of China in Russia 2007"

- Tiiviimpään yhteistyöhön pyritty jo vuosia, viimeaikainen kehitys lisännyt erityisesti Venäjän kiinnostusta
  - globaalien energiamarkkinoiden muutokset
  - suhteiden kiristyminen EU:n ja Yhdysvaltojen kanssa
- Yhteisiä intressejä
  - toisiaan täydentävät tuotantorakenteet
  - vastapaino USA:n ja EU:n taloudelliselle vaikutusvallalle
- Rajoitteita
  - samantyyppiset kehitystavoitteet
  - kilpailu (alueellisesta) taloudellisesta vaikutusvallasta

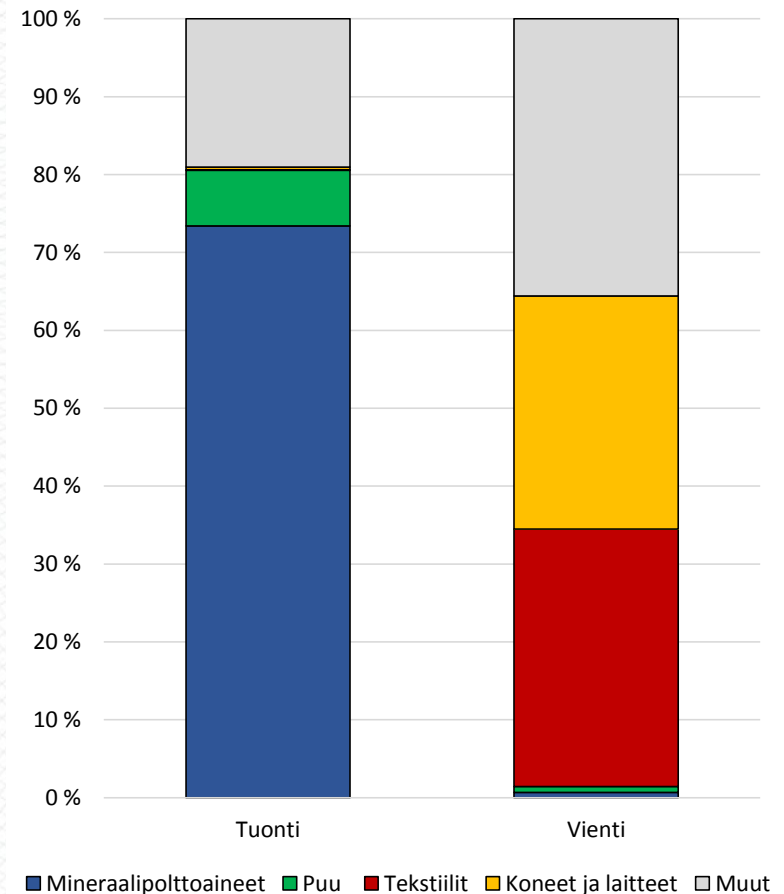

Kiinan kauppa Venäjän kanssa on kasvanut nopeasti

Kiinan kauppa Venäjän kanssa, mrd. USD

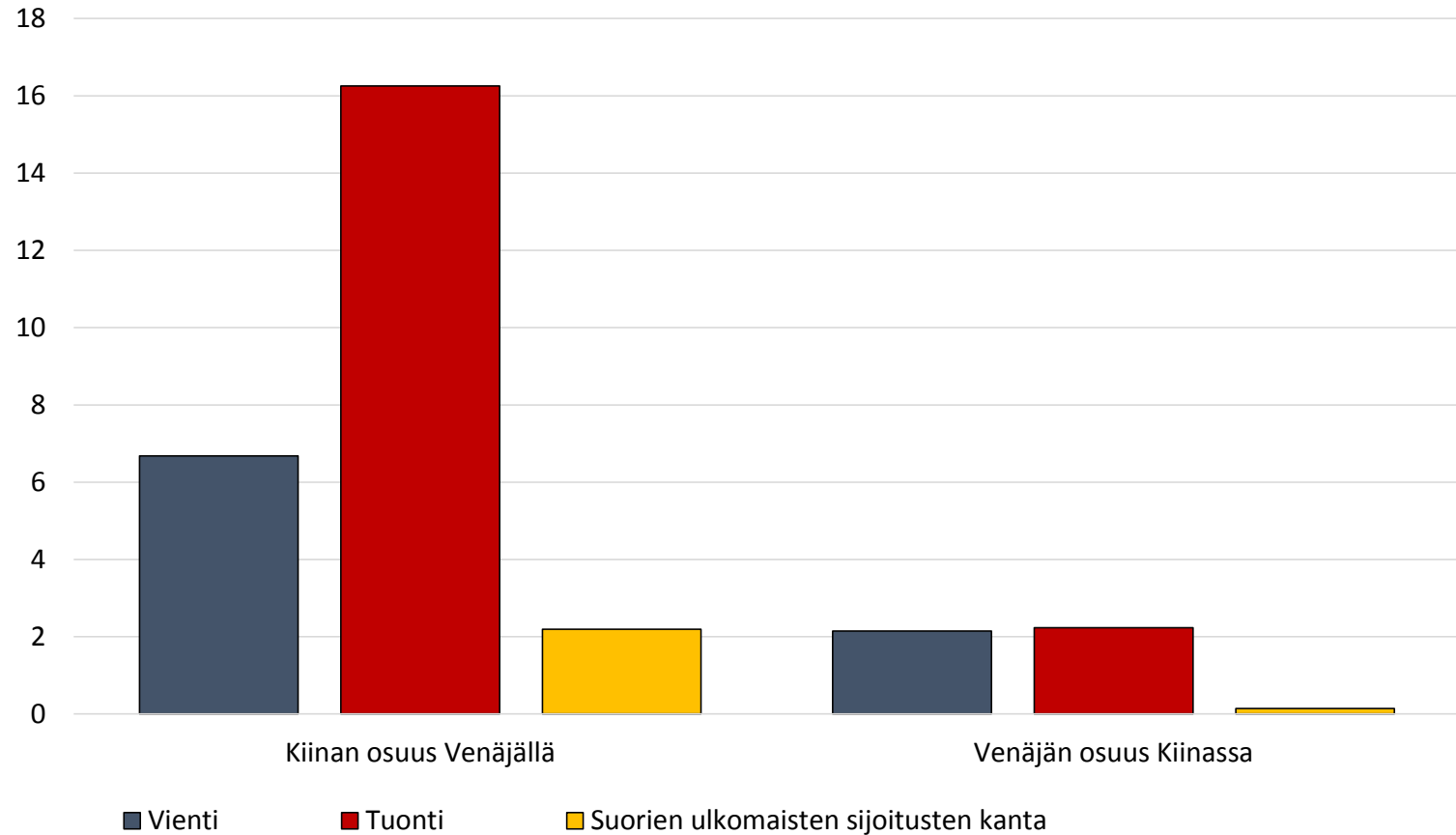
Kiinan Venäjän-kaupan rakenne vuonna 2013, %

Lähteet: IMF DOTS, Intracen.

Kiina on tärkeämpi Venäjälle kuin Venäjä Kiinalle

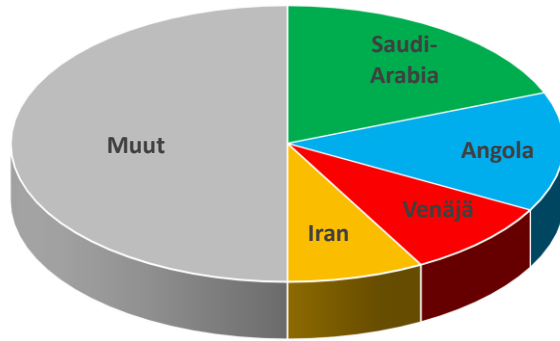
Kiinan ja Venäjän osuudet toistensa tavara-kaupassa ja suorissa ulkomaisissa sijoituksissa, %

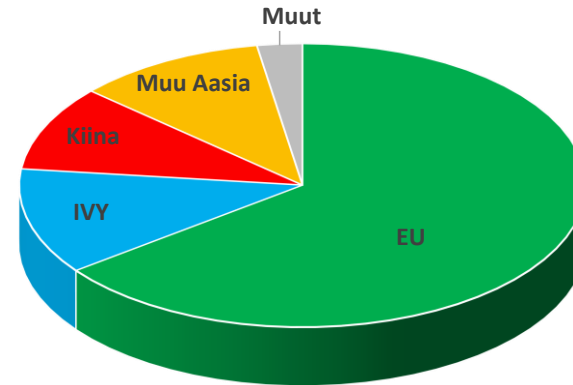
Lähteet: IMF, UNCTAD

Kiina ja Venäjä haluavat monipuolistaa energiakauppaansa

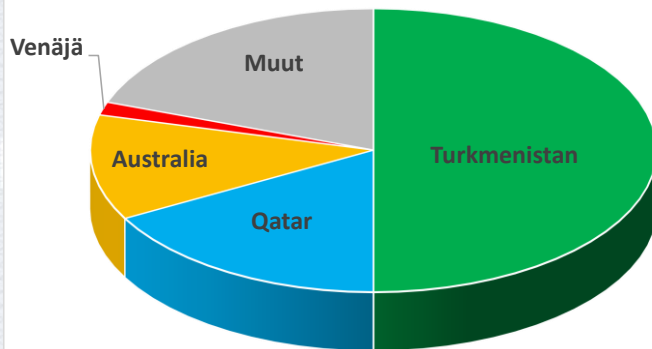
Kiinan öljyntuonti (220 mrd. USD)

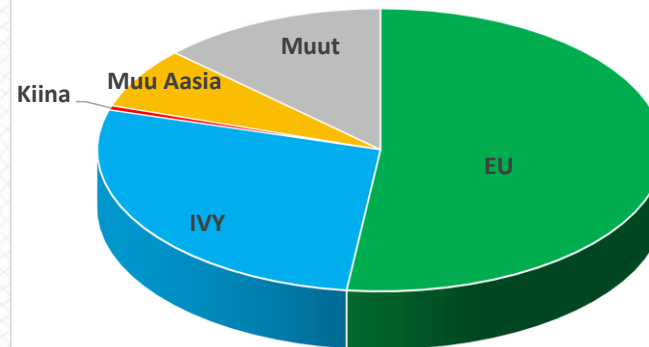
Venäjän öljynvienti (174 mrd. USD)

Kiinan kaasuntuonti (25 mrd. USD)

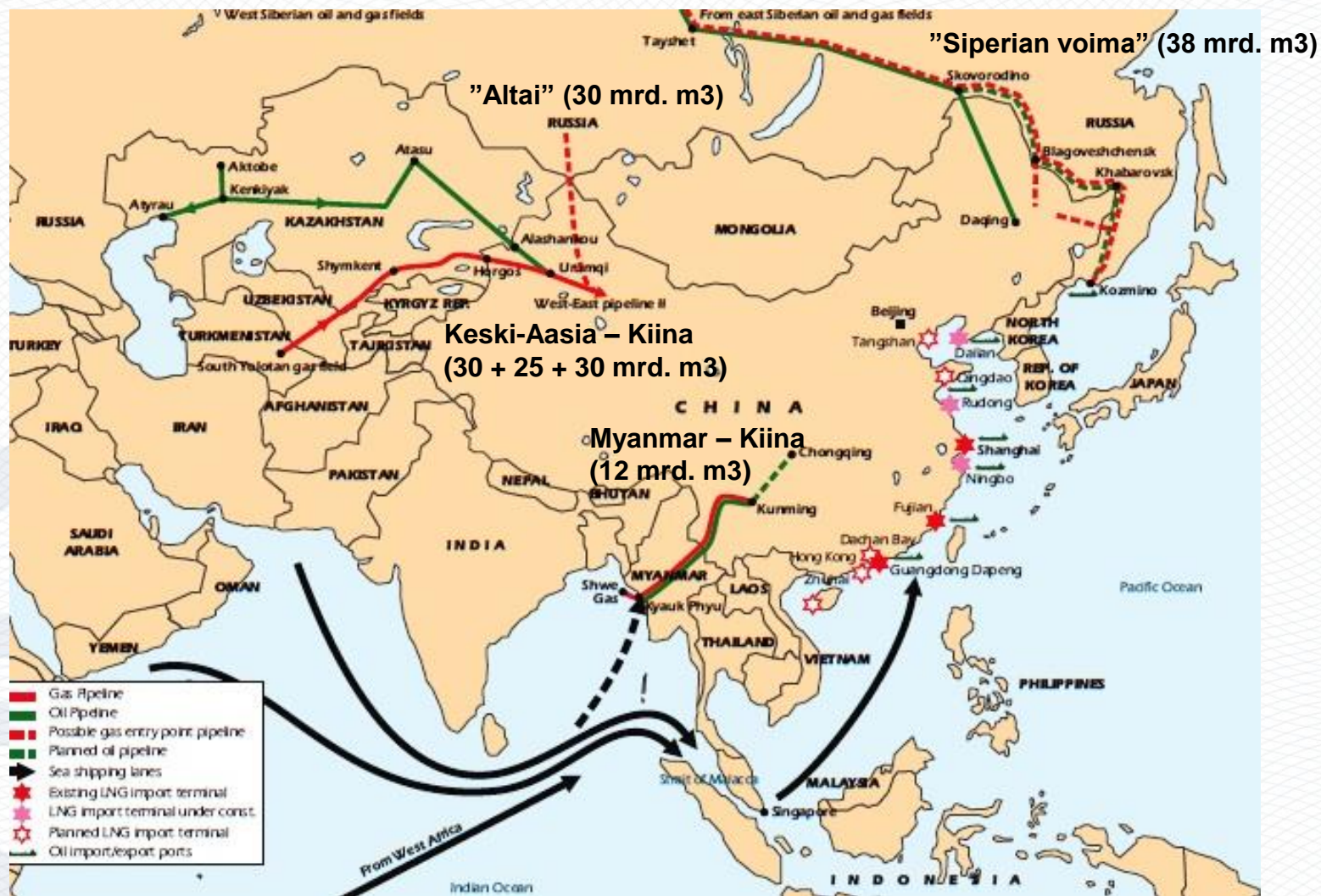

Venäjän kaasuviinti (73 mrd. USD)

Lähteet: EIA, Venäjän energiaministeriö.

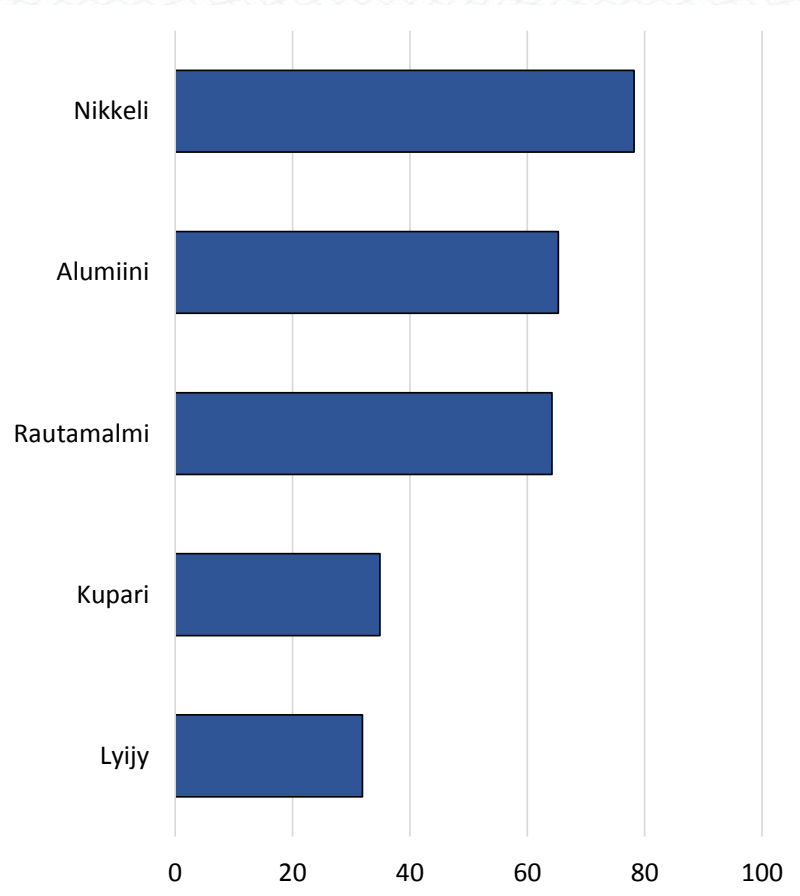
Kaasuneuvotteluissa edetty, mutta toimitusten alkamiseen menee vielä aikaa

Lähteet: IEA, CNPC, Gazprom

Kiinaa kiinnostavat Venäjän raaka-aineet

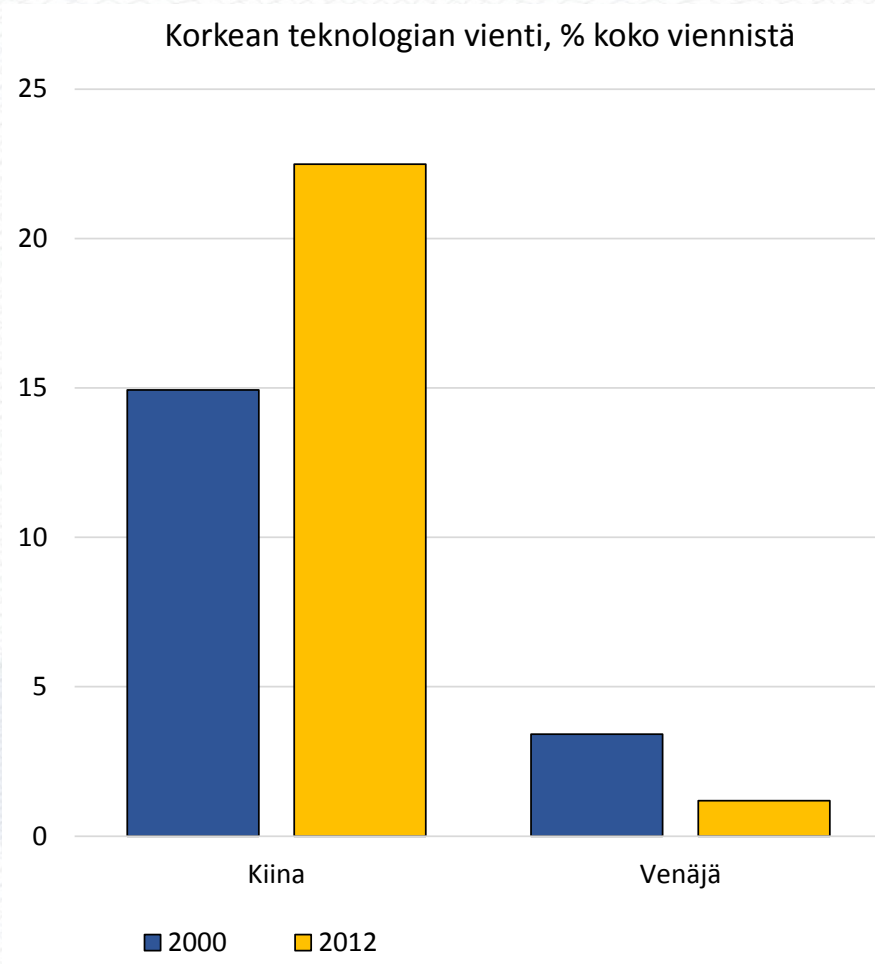
Kiinan osuus globaalista tuonnista vuonna 2013, %

Lähde: Intracen

- Kiina on pyrkinyt turvaamaan raaka-aineiden saannin investoimalla ulkomaisiin raaka-ainelähteisiin
- Venäjällä ulkomaisten investointien tekeminen luonnonvarasektoreille muita aloja vaikeampaa
- Venäjä haluaisi raaka-aineviennin sijasta lisätä kotimaista jalostusta

Venäjä haluaisi lisätä korkean teknologian vientiä Kiinaan

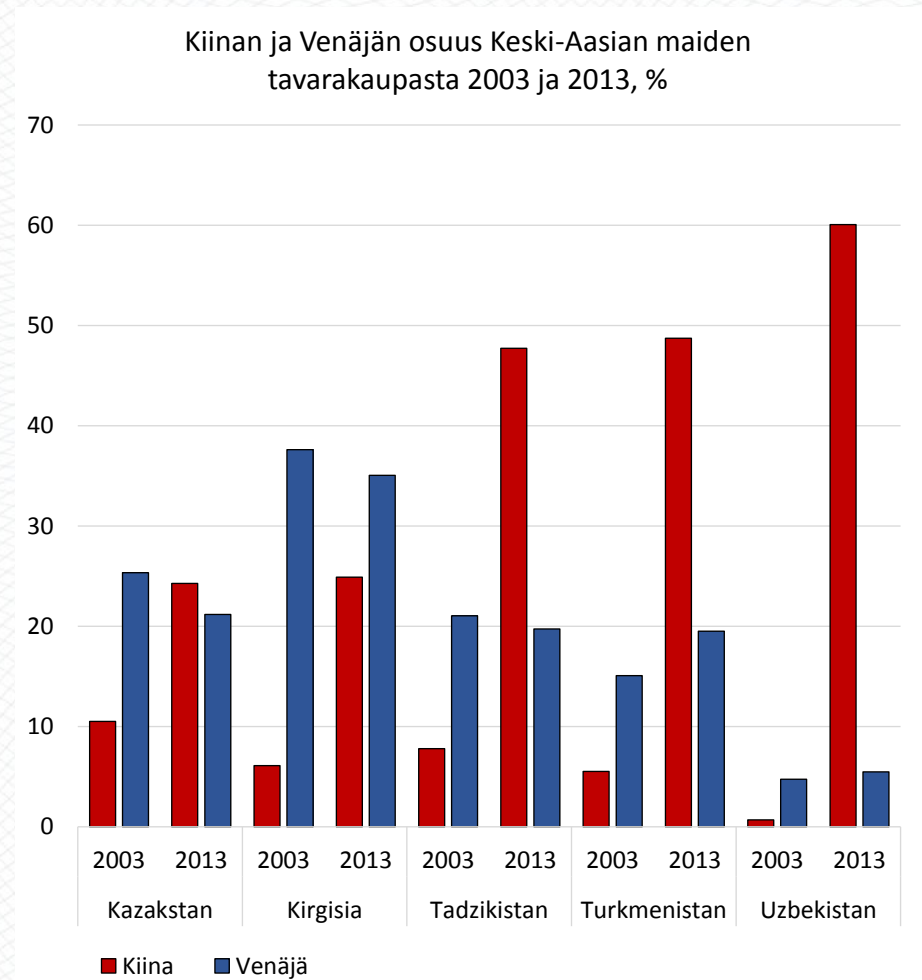

Lähde: Maailmanpankki

- Venäjällä ei juuri ole korkean teknologian vientiä, muu kuin raaka-ainevienti on kilpailukykyistä lähinnä IVY-maissa
- Kiinan oma teknologiatuotanto kehittyy Venäjää nopeammin
- Kiinalaisen tuotannon perustamista Venäjälle rajoittavat suhteellisen korkeat kustannukset ja liiketoimintaympäristön ongelmat

Kiina ja Venäjä kilpailevat (alueellisesta) taloudellisesta vaikutusvallasta

- Keski-Aasia, muut IVY-maat, Kaakkois-Aasia
- Rahoitusmarkkinat
  - Kansainvälinen finanssikeskus 2020 Shanghai vs. Moskova
  - Kansallisen valuutan käytön lisääminen

Lähde: IMF DOTS

Lähentyvätkö maiden taloussuhteet?

- Viimeaikainen kehitys lisännyt Venäjän kiinnostusta
- Kiinan neuvotteluasema vahvistunut
- Eniten potentiaalia energiakaupan lisäämisessä
- Muilla aloilla taloussuhteiden tiivistäminen vaikeampaa kilpailevien intressien vuoksi

Vaikuttaisiko Kiinan ja Venäjän taloussuhteiden tiivistyminen EU:iin?

- EU:n ja Kiinan välisten taloussuhteiden kehityksessä vaikutus jäänee vähäiseksi
  - Kiina pyrkinee jatkossakin kehittämään taloussuhteitaan monipuolisesti
  - EU ja Venäjä eivät juuri kilpaile Kiinan markkinoilla
- EU:n ja Venäjän välisiin taloussuhteisiin vaikutus voi olla suurempi
  - Venäjän energiakaupan lisääntyminen Kiinan kanssa ei kuitenkaan välttämättä tarkoita sen vähentymistä EU:n kanssa
  - EU:lla muutenkin tavoitteena Venäjä-riippuvuuden vähentäminen energiassa
  - EU ja Kiina kilpailevat jossain määrin Venäjän markkinoilla → Kiinaa muiden maiden kustannuksella suosivat toimet heikentäisivät EU-maiden kilpailuasemaa, mutta vaikutusta rajoittaisi Kiinan tiivis osallistuminen kansainvälisiin tuotantoketjuihin

Kiitos!

Kiina-tietoiskun esitelmiin
perustuva julkaisu ilmestyy
[BOFIT Policy Brief](#) -sarjassa.